

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Р1 692/2021

10.11.2021. године

Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Данијеле Николић, чланова већа, у парници тужиоца „Beodrgvo line“ доо из Богатића, против туженог АА из ..., чији су пуномоћници Михајло Срдић и Александар Мајкић адвокати из ..., ради стицања без основа, решавајући сукоб стварне надлежности између Вишег суда у Београду и Основног суда у Шапцу – Судска јединица у Богатићу, у седници већа одржаној дана 10.11.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

За суђење у овом спору стварно је **НАДЛЕЖАН** Виши суд у Београду.

Образложење

Виши суд у Београду се, решењем П 1744/21 од 29.06.2021. године, огласио стварно ненадлежним за поступање у овој правној ствари и предмет је уступио Основном суду у Шапцу – Судска јединица у Богатићу као стварно и месно надлежном суду.

Основни суд у Шапцу – Судска јединица у Богатићу није прихватио стварну надлежност и на основу члана 21. став 1. ЗПП предмет је доставио овом суду ради решавања сукоба надлежности.

Решавајући настали сукоб стварне надлежности, на основу члана 30. став 2. Закона о уређењу судова и члана 22. став 1. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је за суђење у овом спору стварно надлежан Виши суд у Београду.

Тужени је у парници која се води пред Вишим судом у Београду (ради наплате новчаног потраживања у износу од 6.189.105,00 динара са траженом законском затезном каматом) поднео противтужбу ради наплате новчаног потраживања у износу од 15.015,31 евро са законском затезном каматом од 15.01.2020. године у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан исплате. Противтужба је издвојена из списка (предмета П 2267/20) и у уписник заведена као посебна тужба (предмет П 1744/21), а затим се Виши суд у Београду огласио стварно ненадлежним за суђење јер је вредност предмета спора по противтужби нижа од

имовинског цензуса за ревизију који је релевантан за разграничење стварне надлежности између основних и виших судова.

По налажењу Врховног касационог суда, за суђење по противтужби стварно је надлежан суд пред којим тече парница по тужби. То произилази из одредбе члана 198. став 1. ЗПП којом је прописано да тужени може до закључења главне расправе да поднесе код истог суда противтужбу, ако је захтев противтужбе у вези са тужбеним захтевом или ако ти захтеви могу да се пребију, или ако се противтужбом тражи утврђење неког права или правног односа од чијег постојања или непостојања зависи у целини или делимично одлука о тужбеном захтеву.

Забрана подношења противтужбе, у смислу става 2. наведене одредбе, постоји само у случају када је за суђење по противтужби надлежан виши суд или суд друге врсте. То значи да се противтужба не може поднети само у ситуацији када је за суђење по тужби надлежан основни суд, а по противтужби виши суд.

У конкретном случају, тај услов није испуњен. Неспорно је да је за суђење о захтеву из тужбе стварно надлежан виши суд као првостепени суд. Због тога, без обзира што је за расправљање о захтеву из противтужбе стварно надлежан основни суд, виши суд је стварно надлежан и за суђење о том захтеву. Такво становиште има правно утемељење у општем правном начелу: „ко може више може и мање“. Правно је недопуштена само обрнута ситуација, јер основни суд као нижи суд првог степена не може судити у споровима из стварне надлежности вишег суда као вишег суда првог степена.

Пошто чланом 198. став 2. ЗПП није прописана забрана атракције стварне надлежности у случају када је за суђење по тужби стварно надлежан виши суд, а по противтужби основни суд, то поступање Вишег суда у Београду који је издвојио противтужбу и огласио се стварно ненадлежним није засновано на закону.

Из тог разлога, на основу члана 22. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци – одрђено да је за суђење у овом спору стварно надлежан Виши суд у Београду.

Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић